

ETNINĖS KULTŪROS UGDYMO PRIORITETAI IR TIKSLAI (Kauno „Šilo“ pradinės mokyklos darbo patirtis)

Pagrindiniai tradicinės kultūros perdavimo institutai – šeima ir mokykla. Šeimai prarandant etninės tradicijos perdavėjo funkciją vis didesnės reikšmės, kaip etninės tradicijos tęsėja ir palaikytoja, įgauna mokykla. Todėl jos vaidmuo tęsiant ir formuojant etnines tradicijas darosi dar svaresnis.

Mokyklos gyvenimo organizatorius yra mokytojas. Šiandien jam keliamas sudėtingas uždavinys, kaip neprarandant savitumo **išsaugoti** savo kultūros paveldą, kaip jį **integruoti** į šiuolaikinį gyvenimą. Mokytojui iškyla labai svarbūs tikslai:

- Kaip **susieti** ugdymo procesą su etninės kultūros paveldu.
- **Surasti** galimybių ir būdų integruoti etninės kultūros paveldą į (pradinės) mokyklos ugdymo turinį.

Kauno „Šilo“ pradinė mokykla jau 17 metų dirba etnokultūros linkme. Ugdymo įstaigoje suburtas nuoširdus, darbštus pedagogų kolektyvas, kuris noriai dirba šį darbą. Visas ugdomasis, kūrybinės raiškos bei dvasinio tobulėjimo darbas remiasi lietuvių tautinės kultūros vertybių perimamumu. Mokykla dirba pagal etninės kultūros sistemą, kurią sudaro:

- Į mokomąsias programas integruotas etninės kultūros mokymas (formalus ugdymas).
- Popamokinis (neformalus) ugdymas.

Integracijos metodas plačiai taikomas mūsų pradinėje mokykloje, kur etninė kultūra integruojama į bendrąjį ugdymo turinį.

Etnokultūros integracija į mokomuosius dalykus skatina moksleivius aktyviau įsitraukti į mokymosi procesą, bendradarbiauti atliekant projektinius ir kitus darbus, įvairius tyrinėjimus.

Etninės kultūros ugdymo pradžiamokslis formuojamas gimtosios kalbos, dorinio ugdymo, pasaulio pažinimo, matematikos, dailės ir technologijų, kūno kultūros bei šokio pamokose. Mokytojai, pamokose naudodami mokyklos bibliotekoje ir muziejuje sukauptus etnokultūros leidinius ir vaizdines priemones, mokiniams suteikia daug papildomos informacijos apie lietuvių liaudies amatus, architektūrą, tautodaile, tautinius drabužius, etninius regionus ir kalendorines šventes. Įvairios teminės pamokos vyksta mokyklos etnografiniame muziejuje.

Pati svarbiausia neformalaus ugdymo sistemos dalis, koordinuojanti etninės kultūros ugdymą mūsų mokykloje, tenka „Etninės kultūros programai I–IV klasėms“ (sud. Mokytoja ekspertė G. Kepežinskienė; patvirtinta ŠUS). Ji apima 4 edukacines programas: „Iš tautosakos lobių skrynelės“ – I

klasei; „Lietuvos kaimo darbai ir šventės“ – II klasei; „Senovės lietuvių pasaulėžiūra“ – III klasei; „Lietuvio sodyba ir jo gyvenimo būdas“ – IV klasei.

Taip pat mūsų mokykloje praktiniai etninės kultūros įgūdžiai įgyjami per įvairių moksleivių saviraišką: tautinių šokių, folkloro, dailės, keramikos ir choro būrelių veiklą, tautinių ir kalendorinių švenčių organizavimą, meninių kolektyvų koncertinę veiklą, kūrybines stovyklas – ekspedicijas, pažintines ekskursijas – išvykas, mokyklos muziejaus veiklą, gyvosios etnografijos dienas bei gerosios patirties sklaidą respublikoje ir užsienyje.

Mokyklos pedagogai pastebėjo nemažai teorinių ir praktinių problemų. Viena iš jų – mokiniams baigus „Šilo“ pradinę mokyklą, baigiasi ir jų etninės kultūros ugdymas, aukštesnėse klasėse tęstinumo nėra.

Rūta Gaidienė, Kauno „Šilo“ pradinės mokyklos direktorė,
edukologijos magistrė, II vadybinė kategorija,
Greta Steponaitienė, Kauno „Šilo“ pradinės mokyklos pradinių
klasių mokytoja metodininkė, edukologijos magistrė,
Kristina Žemaitienė, Kauno „Šilo“ pradinės mokyklos pradinių
klasių mokytoja metodininkė, edukologijos magistrė.